

N:o 30.

Herr J. Jonsson i Hertsjö: Angående försäljning af åtskilliga kronans egendomar.

Vid 1882 års riksdag framlade Kongl. Maj:t proposition angående försäljning på vissa vilkor af sådana, kronan tillhöriga, under Kongl. Kammarkollegii förvaltning befintliga och för statsverkets räkning utarrenderade egendomar, för hvilka årliga arrendeafgiften var högre än 200 kronor, men ej öfversteg 500 kronor. Denna proposition bifölls af Andra Kammaren, men afslogs af den Första, hvadan frågan för tillfället förföll.

Vid 1884 års riksdag väcktes inom Första Kammaren motion af Herr P. M. Söderberg i nästan samma riktning som den Kongl. propositionen, men äfven denna blef af Andra Kammaren antagen och af Medkammaren afslagen, så att frågan äfven då förföll.

Då jag nu dristar att åter upptaga frågan, hade jag helst velat taga den i sin helhet; men då den för icke länge sedan varit föremål för Riksdagens pröfning och blifvit afslagen, vill jag inskränka mig endast till Norrland, der egendomarna äro så få och på så långt afstånd skilda från hvarandra, att förvaltningen derigenom blir betydligt dyrare och i förhållande till arrendenas storlek ännu mer förlustbringande än i öfriga delar af landet, der egendomarna äro många och nära hvarandra. Den som gjort sig något underrättad om förhållandena med dessa egendomar, torde lätt inse, hvilken stor förlust statsverket lider på att utarrendera dem, i jernförelse med om de försåldes, då de möjligen kunde gifva tre gånger så stor inkomst.

Att hafva dessa egendomar kvar, för att de skulle komma att användas till det ändamål, hvartill de ursprungligen varit begagnade, det torde nu mera aldrig komma i fråga. Hvarföre då ej sälja dem hellre än att allt framgent utarrendera dem?

Det torde invändas att penningarne komma att användas för något behof, som ej gifver garanti för att staten i en framtid har valuta därför, och i synnerhet nu, när det ej förefinnes någon brist i statskassan, torde det vara mindre nödvändigt. Ja, men staten har skulder för jernvägar, till dessa kunde de medel användas, som komme att genom försäljningen inflyta, och då hade ju staten fastigheter för penningarne.

På grund af hvad jag sålunda anfört, samt med åberopande af hvad som blifvit af Herr P. M. Söderberg vid 1884 års riksdag andraget, får jag vördsamt föreslå:

att vid inträffande arrendeledighet, eller om arrendator dessförinnan gifver antagligt anbud, af sådana kronan tillhöriga, under Domänstyrelsens förvaltning nu befintliga och för statsverkets räkning utarrenderade egendomar i de norrländska länen, för hvilka årliga arrendefgiften är högre än 200 kronor, det må bero af Kongl. Maj:t att efter pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall förordna, huru vida egendomen fortfarande bör för kronan bibehållas eller till större eller mindre del försäljas;

att, der Kongl. Maj:t pröfvar försäljning böra ega rum, densamma må ske i den ordning och under de vilkor, som nu gälla för försäljning af mindre lägenheter, med undantag, om arrendator före arrendetidens slut gifver sådant anbud, som Kongl. Maj:t finner skäligt antaga, samt med iakttagande derjemte af de särskilda bestämmelser, Kongl. Maj:t kan finna lämpligt att för försäljningen meddelas; samt

att de genom den nu föreslagna försäljningen inflytande medlen må, intill dess annorlunda kan af Kongl. Maj:t och Riksdagen beslutas, öfverlemnas till Riksgäldskontoret för att genom uppköp af obligationer eller på annat sätt användas till afbetalning å statens för jernvägsbyggnader upptagna lån.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles, med rättighet för Utskottet att vidtaga de förändringar, som möjligen kunna finnas behöfliga, endast hufvudsyftet dermed vinnes.

Stockholm den 25 Januari 1886.

Jon Jonsson
från Gefleborgs län.

N:o 31.

Herr A. G. Jönsson i Mårarp: Om beviljande af ett arfvode af 3,000 kronor jemte resekostnadsersättning åt agronomen C. Kihlberg.

Under loppet af 9 år har agronomen C. Kihlberg från Ryssby socken i den valkrets, jag har äran representera, öfvat en särdeles gagnande verksamhet såsom landtbruksföreläsare icke allenast inom Kronobergs län, utan jämväl i Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Elfsborgs, Skaraborgs, Jönköpings, Kalmar län med Öland, Östergötlands, Södermanlands, Stockholms, Örebro och Vesternorrlands län, hvilket styrkes af närlagda bilaga. Att hans verksamhetsfält blifvit så stort torde få tillskrifvas Kihlbergs förmåga att på ett enkelt och allmänfattligt sätt, fritt från främmande ord och termer, hålla sina föredrag, hvarigenom det blifver möjligt för alla, som höra honom, att fullt uppfatta det ämne han behandlar. Hans uppöfvade och vana blick för lokala förhållanden har gjort, att han är mäktig att i sina föredrag påpeka och framhålla just det, som för orten är af största betydelse, och vågar jag bestämdt påstå, att alla, som följt hans råd och anvisningar, hafva funnit